

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 18 listopada 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 13359 w sprawie sposobu zwrotu nadpłaty podatku PIT osobom ubezwłasnowolnionym i ujednolicenia praktyki ZUS i urzędu skarbowego w tym zakresie
Znak sprawy: DPP2.054.8.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na Interpelację nr 13359

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na Interpelację nr 13359 z 5 listopada br. Posłanek i Posłów na Sejm RP Pana Piotra Głowskiego, Pani Marii Małgorzaty Janyska, Pani Iwony Karolewskiej, Pani Katarzyny Kierzek – Koperskiej oraz Pani Krystyny Sibińskiej w sprawie sposobu zwrotu nadpłaty podatku PIT osobom ubezwłasnowolnionym i ujednolicenia praktyki ZUS i urzędu skarbowego w tym zakresie, Ministerstwo Finansów uprzejmie wyjaśnia.

W myśl art. 77b § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej¹ zwrot nadpłaty podatnikowi mającemu miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nieobowiązany do posiadania rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, następuje na wskazany rachunek podatnika albo przekazem pocztowym, chyba że podatnik zażąda zwrotu nadpłaty w kasie. Ordynacja podatkowa nie dopuszcza możliwości dokonania zwrotu nadpłaty przysługującej podatnikowi będącemu osobą ubezwłasnowolnioną na rachunek bankowy, którego posiadaczem lub współposiadaczem nie jest ten podatnik.

W Ministerstwie Finansów aktualnie nie są prowadzone oraz planowane prace legislacyjne w zakresie zmiany powołanego przepisu w sposób umożliwiający dokonywanie zwrotów nadpłat na rachunek bankowy, którego posiadaczem jest inny podatnik niż ten, któremu przysługuje nadpłata podatku.

---

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku- Ordynacja podatkowa (Dz.U. 2025 poz. 111 z późn. zm.)

Opiekunowie osób ubezwłasnowolnionych sprawują, co do zasady, zarząd nad majątkiem podopiecznego w zakresie tzw. zwykłego zarządu. Podkreślić przy tym należy, iż opiekun osoby ubezwłasnowolnionej jedynie działa w zastępstwie osoby pozostającej pod opieką.

Art. 161 k.r.o.² ustanawia zasadę tzw. zabezpieczenia majątku osoby pozostającej pod opieką, w ramach której (zgodnie z § 2 tego artykułu), gotówka pozostającego pod opieką, jeżeli nie jest potrzebna do zaspokajania jego uzasadnionych potrzeb, powinna być złożona przez opiekuna w instytucji bankowej. Opiekun może podejmować ulokowaną gotówkę tylko za zezwoleniem sądu opiekuńczego. Umożliwienie zwrotu nadpłaty na prywatny rachunek opiekuna zamiast na rachunek otworzony w imieniu osoby pozostającej pod opieką mogłoby prowadzić do obejścia wyrażonej, w tym przepisie zasady zabezpieczenia majątku.

Przekazanie nadpłaty osoby ubezwłasnowolnionej na rachunek jej opiekuna mogłoby także skutkować ograniczeniem praw osoby ubezwłasnowolnionej. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.³ – dalej: „konwencja”. W art. 12 konwencja nakazuje, aby osoby niepełnosprawne miały na zasadzie równości z innymi osobami zdolność prawną we wszystkich aspektach życia. Choć zgodnie z oświadczeniem interpretacyjnym złożonym przez Polskę⁴, Rzeczpospolita Polska oświadcza, że interpretuje art. 12 konwencji w sposób zezwalający na stosowanie ubezwłasnowolnienia, to wciąż środek taki ma obowiązek uwzględniać prawa, wolę i preferencje danej osoby ubezwłasnowolnionej, być wolny od konfliktu interesów i bezprawnych nacisków, być proporcjonalny i dostosowany do sytuacji danej osoby, być stosowany przez możliwie najkrótszy czas i podlegać regularnemu przeglądowi przez właściwe niezależne i bezstronne władze lub organ sądowy.

Podsumowując, przekazanie nadpłaty przysługującej osobie ubezwłasnowolnionej bezpośrednio na rachunek jej opiekuna stwarzałoby zagrożenie dla przestrzegania art. 12 konwencji chociażby z tego powodu, że środki pieniężne ubezwłasnowolnionego i środki pieniężne opiekuna stanowiłyby wspólne saldo na jednym rachunku w instytucji bankowej poza jakimkolwiek nadzorem ze strony sądu opiekuńczego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów

---

² Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809, z późn. zm.)

³ Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 ze sprost.

⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 1170